

Список використаних джерел:

1. Гнилицька Л.В. Управління професійними ризиками бухгалтера в системі економічної безпеки підприємства. *Вісник Черкаського університету. Серія : Економічні науки*. 2016. № 3. С. 33–41.

2. Куцик П.О. Сучасне трактування, склад і особливості формування управлінської звітності підприємства. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2014. № 797. С. 248–254.

3. Мельник З.Ю. Фальсифікація та викривлення звітних даних: відповідальність причетних осіб. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 7. С. 399–407.

4. Нагірська К.С. Етапи формування та періодичність подання управлінської звітності. *Економічні науки. Серія : Облік і фінанси*. 2010. Вип. 7(2). С. 330–338.

5. Фадєєва І.Г., Гринюк О.І. Сучасні аспекти управлінського обліку витрат на нафтогазовидобувних підприємствах: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Економіка та держава*. 2015. № 5. С. 38–42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2015_5_9

6. На Вінниччині, в рамках міжнародного співробітництва, планують створити агрокластер. Вінницька обласна державна адміністрація. URL: <http://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/23961-na-vinnichchini-v-ramkakh-mizhnarodnogo-spivrobitnitstva-planuyut-stvoriti-agroklaster> (дата звернення: 30.01.2020).

Гончарук С.М.

*кандидат економічних наук, доцент,
Львівський національний університет
імені Івана Франка*

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ МЕТОДИКИ АУДИТУ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сфера торгівлі є дуже привабливою, проте глобалізація та інтеграція нашої країни до міжнародного торговельно-економічного простору посилила роль конкуренції серед торговельних підприємств.

З кожним роком в Україні зростає кількість торговельних підприємств. Інтеграційні процеси України до ЄС прискорюють та поліпшують економічний та інвестиційний клімат, що підвищує

потребу в надійній, правдивій інформації відображеній у фінансовій звітності. Підтвердити її може незалежний аудит.

Розвиток інвестиційних процесів в Україні зумовив необхідність посилення контролю за цільовим використанням коштів. Є необхідність контролю з боку як інвесторів за використанням вкладених ними коштів, так і держави. При цьому аудиторські фірми повинні захищати, насамперед, інтереси власників і не трансформуватися в органи державного контролю.

Впровадження європейських та міжнародних стандартів у сфері аудиту й нагляду за аудиторською професією є частиною зобов'язань України в контексті Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Європейський Союз надає допомогу Уряду України та Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики у процесі розробки нового законодавства про бухгалтерський облік, фінансову звітність, аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність.

1 жовтня 2018 року набув чинності новий Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [1], який упорядкував норми національного законодавства України у сфері аудиторської діяльності. Головним критерієм для визначення кола суб'єктів господарювання, які підпадають під обов'язковий аудит, є обов'язок, покладений на них законодавством, оприлюднити або надати фінансову звітність (консолідовану фінансову звітність) користувачам фінансової звітності разом з аудиторським звітом.

Аудит повинен діяти в інтересах інвесторів та власників, надавати максимально достовірну інформацію про фінансовий стан підприємства. Система аудиту повинна забезпечувати моніторинг фактичного стану об'єкта контролю, виявляти відхилення, зловживання та випадки шахрайства, допомагати усувати недоліки та попереджати їх виникнення в майбутньому.

Незалежний аудит також має сприяти збереженню матеріальних цінностей і використовувати аудит ІТ технологій.

Для прийняття ефективних економічних рішень і забезпечення фінансовою інформацією зацікавлених осіб, проведення аудиту дозволяє ідентифікувати причини скорочення товарообороту та зростання витрат обігу. Власники торговельних підприємств і його

менеджмент зацікавлені у виявленні тих чинників, які негативно впливають на результати господарської діяльності.

Сьогодні зазнали значних змін компоненти аудиту господарських операцій торговельного підприємства. Тому необхідно приділяти увагу до організації аудиту діяльності торговельних підприємств в умовах його реформування з метою забезпечення користувачів повною, достовірною та об'єктивною інформацією про фінансовий стан підприємства та результати його діяльності.

Проведення незалежного аудиту підприємств торгівлі стає необхідною умовою мінімізації загроз та покращення макроекономічної ситуації у галузі.

В таблиці 1 наведені дані про оптовий і роздрібний товарооборот оптової і роздрібною торгівлі за 2017-2019 роки.

Дані таблиці свідчать про зростання обсягів як оптового, так і роздрібною товарообороту за три роки. А це демонструє нагальну потребу керівництва, менеджерів та інвесторів у достовірній інформації для прийняття ефективних управлінських рішень.

В умовах конкуренції успіх очікує на тих суб'єктів господарювання, які забезпечують належний господарський і аудиторський контроль. Досягти цього можливо за умов застосування певних методологічних засад.

Рациональна організація аудиту передбачає формування правдивої і своєчасної контрольної інформації для ефективного управління й спрямована на координацію менеджерів торговельного підприємства для досягнення заданих параметрів і цілей господарської системи в рамках економічної стратегії підприємства.

Аудит сформулює незалежне, професійне судження з питань економічності, продуктивності, раціональності, результативності та ефективності діяльності керівництва щодо розробки та реалізації стратегії розвитку торговельного підприємства. Крім того він допоможе оцінити діяльність конкурентів, здійснить пошук на майбутнє не зайнятих ніш ринку для нових товарів. Аудитори є справжніми професіоналами, вони постійно слідкують за змінами на ринку і надають актуальні практичні рекомендації разом із прогнозом подальших змін.

Мета аудиту торговельного підприємства полягає у висловленні думки про достовірність бухгалтерського обліку господарських операцій, правильність їх оподаткування і відображення у фінансовій звітності, а також у виборі відповідних аудиторських процедур, критеріїв оцінки відхилень при формуванні методики перевірки.

Таблиця 1

Оптовий і роздрібний товарооборот оптової і роздрібної торгівлі у 2017-2019 роках

Показники	Роки		
	2017	2018	2019
Оптовий товарооборот підприємств оптової торгівлі (юридичних осіб), млн.грн	1931815,9	2195695,7	2336288,4
Індекс фізичного обсягу оптового товарообороту (у порівнянних цінах) до відповідного періоду попереднього року %	102,8	103,3	100,1
Оборот роздрібної торгівлі, млн.грн	816553,5	928556,4	1096692,2
Індекс фізичного обсягу обороту роздрібної торгівлі (у порівнянних цінах), %			
до відповідного періоду попереднього року	108,8	106,1	110,5
до відповідного періоду попереднього місяця	x	x	x
Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб), млн.грн	587784,5	667044,3	795204,2
Індекс фізичного обсягу роздрібно товарообороту (у порівнянних цінах), %			
до відповідного періоду попереднього року	108,6	105,6	111,6
до відповідного періоду попереднього місяця	x	x	x

Джерело: складено за даними [2]

Організація аудиту повинна формуватися таким чином:

- для кожного об'єкту аудиту (доходу, фінансового результату) формується перелік питань;
- розробляються рекомендації для досягнення підприємством встановлених параметрів та цілей;
- здійснюється оцінка одержаних результатів за даними аудиторської перевірки;
- забезпечується розробка рекомендацій щодо ліквідації на підприємстві негативних явищ.

Основним принципом реалізації вимог аудиту є попередження недостовірної інформації, зловживань та шахрайства. Це обумовлює структуру і напрямки аудиторської перевірки.

Для побудови методики необхідно отримати знання про бізнес клієнта, оцінити аудиторський ризик, визначити рівень суттєвості і процедури аудиту.

Розмір аудиторського ризику визначається на підставі вивчення операцій підприємства та факторів, які його підвищують. Додаткового контролю вимагають фінансові операції торговельного підприємства.

Можна запропонувати таку методику аудиту торговельного підприємства:

1. Суцільним способом перевірити операції з високим аудиторським ризиком.
2. Застосувати вибіркочну перевірку до тих операцій, аудиторський ризик яких є низьким.
3. Повністю перевірити окремі операції, які містять значні цифрові показники.
4. Застосувати професійне судження до операцій, які не відносяться до попередніх груп.

Наведений підхід доцільно застосовувати для перевірки господарських операцій торговельного підприємства.

На основі узагальнення результатів дослідження визначаються критичні моменти і на їх основі розробляється модель аудиторської перевірки у вигляді комбінації горизонтальних і вертикальних причинно-наслідкових зв'язків.

Використання запропонованої методики зменшує час на проведення та підготовку аудиту, сприяє раціоналізації і контролю за роботою асистентів. Все це дозволяє підвищити ефективність аудиту, зменшує витрати на його проведення та дозволяє отримати більшу кількість аудиторських доказів.

Список використаних джерел:

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258–VIII. Відомості Верховної Ради України, 2018, № 9, Ст. 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2258-19>
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Сенишин Б.Б., Сподарик Т.І.

студенти;

Науковий керівник: Шот А.П.

кандидат економічних наук, доцент,

Львівський національний університет імені Івана Франка

НЕОБХІДНІСТЬ ТА ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ БЮРО ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ В УКРАЇНІ

Сучасна система державного фінансового контролю не забезпечує належного рівня фінансово-бюджетної дисципліни як загалом у державі, так і на регіональному і місцевому рівнях. Варто відзначити, що переважна більшість контрольних-перевірочних процедур має фіскальний характер і практично здійснюється у вигляді перевірок і ревізій. Ці методи не дають змоги запобігти існуванню негативних явищ чи усунути причини їх виникнення, а лише констатують фінансові порушення.

За даними статистики Генеральної прокуратури України у 2018 р. було зареєстровано 1688 кримінальних правопорушень щодо ухилення від сплати податків. Даний показник є більшим від попереднього 2017 року на 27% [1].